

Bruksela, 10 października 2022 r.
(OR. en)

12828/22

LIMITE

AG 114
PE 104
INST 333
FREMP 186

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0902(APP)

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Nr poprz. dok.: 9333/22

Dotyczy: Przygotowania do posiedzenia Rady do Spraw Ogólnych w dniu 18 października 2022 r.
Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA RADY w sprawie wyboru posłów do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich, uchylającego decyzję Rady 76/787/EWWiS, EWG, Euratom oraz Akt dotyczący wyborów przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich załączony do tej decyzji
– Debata orientacyjna

1. W dniu 3 maja PE przyjął projekt wniosku ustawodawczego dotyczącego nowego prawa wyborczego¹, oparty na art. 223 TFUE, wraz z rezolucją zawierającą uzasadnienie. Pierwotny akt² pochodzi z 1976 r. (został zmieniony w 2002 r. i 2018 r., przy czym ostatni przegląd jeszcze nie wszedł w życie ze względu na niepełną ratyfikację). Akt z 1976 r. zawiera wspólne zasady, których państwa członkowskie muszą przestrzegać, bez określania jednolitego systemu wyborczego w całej UE.

¹ Dok. 9333/22.

² Tekst skonsolidowany: Dz.U. L 283 z 21.10.2002, s. 1.

2. Zgodnie z art. 223 TFUE PE opracowuje projekt zgodnie z jednolitą procedurą we wszystkich państwach członkowskich lub zgodnie z zasadami wspólnymi dla wszystkich państw członkowskich. Rada, stanowiąc jednomyślnie zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą i po uzyskaniu zgody PE, który stanowi większością głosów członków wchodzących w jego skład, ustanawia niezbędne przepisy. Przepisy te wchodzi w życie po ich zatwierdzeniu przez państwa członkowskie, zgodnie z ich odpowiednimi wymogami konstytucyjnymi. Wejście w życie ma miejsce następnego dnia po otrzymaniu ostatniej notyfikacji przez Sekretariat Rady.
3. Główne elementy obecnego projektu PE to:
- Zastąpienie decyzji rozporządzeniem;
 - Listy ponadnarodowe w ogólnounijnym okręgu wyborczym: każdy wyborca miałby dwa głosy – jeden mający na celu wybranie posłów do PE w krajowych okręgach wyborczych oraz jeden w ogólnounijnym okręgu wyborczym składającym się z 28 dodatkowych mandatów;
 - Krótkie listy mające na celu rozwiązanie problemu różnic w traktowaniu kobiet i mężczyzn;
 - System czołowych kandydatów (*Spitzenkandidaten*): obywatele mogliby głosować na przewodniczącego Komisji w charakterze „czołowego kandydata” na listach ogólnounijnych;
 - Środki harmonizujące: 9 maja jako wspólny dzień wyborów europejskich; terminy kampanii lub proponowania list; głosowanie korespondencyjne, wiek uprawniający do głosowania i do kandydowania;
 - Minimalny próg wyborczy wynoszący 3,5 % dla krajowych okręgów wyborczych o więcej niż 60 mandatach; oraz
 - Utworzenie nowego Europejskiego Organu Wyborczego, który nadzorowałby ten proces i zapewniał zgodność z nowymi przepisami. Poza jego dokładnym zakresem i misją może to budzić wątpliwości co do zarządzania, finansowania lub obsady kadrowej.

4. Dyskusje na forum Grupy Roboczej do Spraw Ogólnych rozpoczęły się podczas prezydencji francuskiej i były kontynuowane podczas prezydencji czeskiej. We wstępnych dyskusjach technicznych zwrócono uwagę na konkretne wyzwania związane z listami ponadnarodowymi, środki mające na celu harmonizację procesów w całej UE (np. głosowanie korespondencyjne, wiek uprawniający do głosowania, wspólny dzień głosowania) oraz utworzenie nowego organu wyborczego. Większość delegacji zwróciła się do Służby Prawnej Rady o opinię, aby wyjaśnić charakter aktu prawnego leżącego u podstaw projektu dotyczącego nowego prawa wyborczego, jego zgodność z zasadą pomocniczości oraz zgodność niektórych nowych elementów z Traktatami. Pisemne uwagi delegacji zebrano w dok. 11768/1/22 REV1.
5. W tym kontekście prezydencja uważa, że w dalszych pracach korzystne byłyby wytyczne polityczne, i w związku z tym przewidziała debatę orientacyjną na posiedzeniu Rady (do Spraw Ogólnych) w dniu 18 października. Aby ukierunkować debatę ministerialną, prezydencja przygotowała pytania przedstawione w załączniku do niniejszej noty.
-

PYTANIA PREZYDENCJI NA DEBATE ORIENTACYJNA

1. Zważywszy na złożony charakter tego dossier, intensywny proces przyjęcia, a także zdecydowaną wolę PE, aby zmiany wprowadzić na czas przed zbliżającymi się wyborami do PE w maju 2024 r., prezydencja uważa, że na tym etapie należy przeprowadzić dyskusję polityczną na temat niektórych kluczowych elementów projektu.
2. Ministrowie są proszeni o skupienie się na posiedzeniu Rady do Spraw Ogólnych 18 października na następujących pytaniach:
 - a) Które z proponowanych zmian państwa członkowskie chciałyby uwzględnić – w porównaniu z obecnymi ramami prawnymi – w prawie wyborczym dotyczącym przyszłych wyborów do PE?
 - b) Które elementy projektu są, zdaniem państw członkowskich trudniejsze, biorąc pod uwagę odpowiednie ramy krajowe, a także zasady pomocniczości i proporcjonalności?
 - c) Jednym z kluczowych elementów projektu PE jest zapewnienie utworzenia ponadnarodowych list kandydatów na następne wybory europejskie w maju 2024 r. Jakie jest Państwa zdanie na temat ogólnej koncepcji tworzenia list ponadnarodowych, systemu czołowych kandydatów (*Spitzenkandidaten*) oraz zapewnienia równowagi w reprezentacji państw członkowskich w podziale mandatów?